

پێغه مبه‌ر و نه‌یله‌سوف

كوردی

به‌شی یه‌كه‌م

بیركردنه‌وه له خوا به پێی تێپه‌ربوونی كات، شیوه و ناوی جیا‌جیای بۆ دانراوه ته‌نانه‌ت له رووی په‌رستنی‌شه‌وه گۆراوه له نیو میلیله‌تیک بۆ میلیله‌تیکێ تر.

هه‌ندێ میلیله‌ت بێیان په‌رستوووه وه هه‌ندێ میلیله‌تیش گیا‌نداریان په‌رستوووه هه‌روه‌ها هه‌ندێ میلیله‌تیش بایه‌خیان به ئەستێره و مانگ و خۆر داوه به شیوه‌یه‌ك پێرۆز بووه كه وه‌كوو خوا مامه‌له‌یان له‌گه‌ڵ كردوووه.

بیرو باوهری تاك خوایی له ناوچه‌ی رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌راست بۆ یه‌كه‌مین جار له‌لایه‌ن ئیبراهیم خه‌لیل هاتۆته‌ كایه‌وه، ئە‌گه‌ر چی خۆشی یه‌كه‌م جار بپروای به‌م تاكه‌ خوایه‌ نه‌بوو.

به پێی سه‌رچاوی ئاین زنجیره‌یه‌ك له پێغه‌مبه‌ر له نه‌وه‌ی ئیبراهیم په‌یدا‌بووه كه هه‌مووشیان له‌م ناوچانه‌ بوونه.

شتیکێ بێ گومانه‌ پێغه‌مبه‌ر له ناوه‌ی ده‌سه‌لات و فه‌سادی كۆمه‌ل‌درووست ببوو، به‌لام كه هێزی شه‌ر قه‌ت بن بر نابێ بۆیه‌ پاش چه‌ند سه‌ده‌یه‌كێ تر خوا پێغه‌مبه‌ریكێ تری ئە‌نارد.

ژماره‌ی پێغه‌مبه‌ر یه‌كجار زۆرن بۆیه‌ هه‌تا ئیستا كه‌س ناتوانی ژماره‌یه‌كێ ته‌واو بدات به‌لام چوار پێغه‌مبه‌ر هه‌ن كه خاوه‌ن په‌رتووکی خواین واته‌ خوا خۆی فریشته‌ی بۆ ناردوون و په‌رتووکه‌كه‌شیان ماوه. وه په‌رتووکه‌كانیش (زه‌بوور، ته‌ورات، ئینجیل، فیرقان واته‌ قورئان) ئە‌م په‌رتوكانه‌ بۆ داود، موسا، عیسا و محمده‌ هاتۆته‌ خوارێ وه هۆ‌كاره‌كه‌شی فه‌سادی ئە‌م كۆمه‌لگایه‌ی رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌رسته‌ بوو.

با بزانیین فه‌سادی چی ئە‌گرێته‌وه: له روانگه‌ی ئاینه‌وه فه‌سادی (كوشتن، دزی، قسه‌هه‌لبه‌ستن، خاك دزین، له‌ش دزین، دپۆ هتد) ئە‌م دیاردانه‌ كه هێزی شه‌ریان پێك هێناوه كه له ناخی مرۆ‌قه‌وه هه‌ل ئە‌قولی. ئە‌م په‌رووشته‌ خراپانه‌ له‌لایه‌ن پێغه‌مبه‌ریکه‌وه بن بر نه‌بووه ته‌نها بۆ ماوه‌یه‌ك فه‌سادی كه‌م بۆته‌وه به‌لام پاش سه‌ده‌یه‌ك یاخود كه‌متر فه‌سادی زیاتر بۆته‌وه، بۆیه‌ خوا پێغه‌مبه‌ریكێ تری ناردۆته‌وه.

به‌لام سێ پێغه‌مبه‌ره‌كه‌ی رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌راست كه بریتی بوون له موسا و عیسا و محمده‌ كه به‌مه‌زنترین پێغه‌مبه‌ر ناوه‌بردرین هه‌ره‌هه‌موویان نه‌وه‌ی ئیبراهیم بوون وه له‌م ناوچه‌یه‌ش بوون،

كه‌چی خوا به‌شیکێ گه‌وره‌ی سه‌رزه‌مینی فه‌رامۆش کرد.

وه‌ك ئە‌زانین هه‌فت كیشوهر هه‌یه له‌سه‌ر رووی سه‌ر زه‌مین ئە‌گه‌ر چی چوار كیشوهر ژیا‌نی ته‌واوی له‌سه‌ر نه‌بووبوو به‌لام خۆ سێ كیشوهره‌كه‌ی تر واته‌ ئە‌وروپا و ئاسیا و ئە‌فریكا ژیا‌نی له‌سه‌ر بوو به‌هه‌مان شیوه‌ فه‌ساده‌یه‌كێ یه‌كجار زۆری لێ بوو به‌لام

سه‌یر له‌وه‌یه‌ خوا هه‌چ پێغه‌مبه‌ریكێ نه‌نارد بۆ ئە‌م ناوچانه‌ و هه‌چ بایه‌خیکێ پێ نه‌دا. خاوه‌ن ئاینه‌كان ئە‌لین كاتیک كه خوا پێغه‌مبه‌ری ئە‌نارد ئە‌وا كۆمه‌لگا له‌و په‌ری فه‌سادی دا‌بوو بۆیه‌ خوای گه‌وره‌ پێغه‌مبه‌ریكێ ئە‌نارد

به‌لام ئە‌گه‌ر به‌راوردی كۆمه‌لگای ئاسیا و ئە‌وروپا و ئە‌فریقا بکه‌ین ده‌بین هه‌مان سووكایه‌تی به‌ مرۆ‌ف و خوا كراوه كه‌چی خوا بێ ده‌نگ بووه و هه‌چ كاردانه‌وه‌یه‌كێ نه‌بووه له‌ ئاستی ئە‌م سووكایه‌تیه‌كردنه‌

تهنانهت هیندیەکان گایان زۆر لا پیرۆزه به خوای دانهنن که چی رۆژئ له رۆژان خوا پیغه مبهریکی بۆ نهاردن تاوهکو لهم تاریکیه دهربازیان بکات.

ههروهها ئەگەر بهراوردیک له نیو عه رهب و ئەوروپا بکهین ئەبیین هاوبه شیهک هه بوو له نیوانیان، له ئەوروپاش بت په رستن هه بوو بۆ نمونه چهند خوایهک هه بوو خوای (جوانی، ده ریا، باران... هتد) ئەمانیش هاوبه شیان بۆ خوا دروست کردبوو وه له و په ری فه سادیش دابوون ده بی ئیمه پرسیاریک ئاراسته ی ئاین بکهین که بۆچی ئەم زنجیره پیغه مبه ر ته نها له رۆژه لاتی ناوه راست په یدابوو. ئایا بۆچی خوا ته نها بایه خی به ئیبراهیم خلیل و ئەم ناوچه یه داوه بۆچی رۆژئ له رۆژان بیری له ئەوروپا نه کردۆته وه.

کاتیک ئاینی مه سیحی گوازیه وه بۆ ئەوروپا خه لکان باوه ریان پی هینا به لام له هه مان کاتدا فه سادی بن بر نه بوو وه هیه چ پیغه مبه ریکی تریش نه هات ته واوی به رنامه کان بکات؟ **پرسیار بۆ؟** به هۆی سه ختی رینگاو بان ئاین زۆر زه حمهت بوو بگۆزیریته وه بۆ شوینه کی تر بۆ نمونه ئاین زۆر زه حمهت بوو له فه له ستین بگاته چین یاخود هیند به لام پیوویست بوو پیغه مبه ریکی له هیند هاتبا تاوه کوو خه لکانی له گا رزگار کردبا،

ئەگەر پیغه مبه ره که له نه ته وه ی خۆیان با باشتر ده بوو نه وه ک بیگانه یه ک به زه بری شمشیر بیان هینیته سه ر پیی راست

بۆ نمونه ئاین داریکی به ناوبانگی ئیسلامی ئەلن ئەوروپا هه ر شوینی فه سادی بووه ئیستاش هه ر شوینی فه سادیه و له دوا رۆژیش هه ر به فه سادی ئەمینیته وه ئەگەر خوا هیدایه تیان نه دا ئەی چۆن به فه سادی نامینیته وه ئەگەر خوا بایه خی به م شوینه نه داوه،

به لام هه رکاتیک له ناوچه ی رۆژه لاتی ناوه راست کۆمه لگا رپوی له خراپی بکردبا ئەوا خوا ده ست به جی پیغه مبه ریکی بۆ ئەنارد

ئەوروپا له لایان خوا بایه خی پی نه درا و پیغه مبه ریش دروست نه بوو به لام له جیاتی پیغه مبه ر فه یله سوف دروست بوو.

ئەگەر چی ئەوروپا له ژیانیکی دووا که وتووی دابوو یۆنان سئ فه یله سوفی مه زنی لئ ده رچوو (ئهرستۆ، ئەفلاتوون و سوقرات) ئەمانه بوون به پیشهنگی میلله تی خۆیان و بوون به قوتابخانه ی فه لسه فه ئاخ ده بی پرسیاریک بکهین که یۆنان چه ندین خوای ده ستردی لئ بوو، له گه ل فه سادیه کی یه کجار زۆری لئ بوو بۆچی فه یله سوف دروست بوو، وه له ناوچه ی ئیمه ش پیغه مبه ر دروست بوو.

ئاخۆ ئەگەر به ریک که ووت ئەم سئ پیغه مبه ره له یۆنان له دایک بووبان ئەبوون به هه ر ئەو پیغه مبه ری که ئیستا ناویان پی ده رکردوه، یاخود ئەبوون به فه یله سوف وه به پیچه وانه ش ئەگەر ئەم سئ فه یله سوفه له رۆژه لاتی ناوه راست له دایک بووبان ئەبوون به فه یله سوف یاخود به پیغه مبه ر.

ماویه تی.....

تیبینی کوردستان نیت:

مه رج نیه ئەم نووسینه له گه ل بیرو بۆ چونی نه ته وایه تیماندا بیت، که بۆچونی (کوردستان نیت)ه، به لام به هۆی پروا بوومان به نازادی ده برینه وه، بلاویده که یه نه وه..... له گه ل ریز و خۆشه و یستیماندا بۆ پارێزهرانی بیری نه ته وایه تی و خه باتکارانی ئەم رینگیه.

ئەم تیبینی له ژیر هه موو نووسیتیکدا ده نووسریت..... ۱۵-۱-۲۰۰۳